มาตรการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมทางอินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดต่อเด็กในประเทศไทย

พิพัฒน์ จันทร์รวม[1] และจอมเดช ตรีเมฆ[2]

วันได้รับบทความ: 19 มิถุนายน 2567 วันแก้ไข: 16 กรกฎาคม 2567 วันยอมรับเผยแพร่: 17 กรกฎาคม 2567

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสถานการณ์อาชญากรรมทางอินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดต่อเด็กในประเทศไทย และ 2) แสวงหามาตรการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมทางอินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดต่อเด็กในประเทศไทย โดยเป็นการศึกษาเชิงเอกสาร (Documentary Research) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และจัดสัมมนากลุ่มย่อย (Focus Group) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการละเมิดทางเพศต่อเด็กทางอินเทอร์เน็ตของประเทศไทย ผลการศึกษาวิจัยพบว่า 1) สถานการณ์อาชญากรรมทางอินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดต่อเด็กในประเทศไทยในปัจจุบัน มีปัญหาที่พบในประเด็นต่าง ๆ อาทิเช่น ปัญหาสื่อลามกอนาจารเด็ก ปัญหาการชักนำหรือล่อลวงเด็กไปสู่สภาวะที่อาจเป็นอันตรายต่อการถูกละเมิด ปัญหาการแอบแฝงเนื้อหาลามกอนาจารต่าง ๆ ให้เด็กเสพผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ปัญหาการคุกคามและการใช้ข้อมูลของเด็กเพื่อหาผลประโยชน์ เป็นต้น โดยมีพฤติกรรมและรูปแบบในการกระทำความผิดที่มีลักษณะที่แตกต่างกันไป แต่มีจุดเริ่มต้นเดียวกัน คือ วิธีการล่อลวงเด็กให้เกิดความเชื่อใจเพื่อล่วงละเมิดทางเพศหรือที่เรียกว่าการ “Grooming” และ 2) มาตรการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมทางอินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดต่อเด็กในประเทศไทยที่สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหา มีดังนี้ 2.1) มาตรการทางกฎหมาย 2.2) มาตรการในการบังคับใช้กฎหมาย 2.3) มาตรการต่อผู้กระทำผิด 2.4) มาตรการต่อสภาพแวดล้อมและสังคม 2.5) มาตรการต่อเหยื่อ และ 2.6) มาตรการทางเทคนิคอื่น ๆ โดยมาตรการที่นำเสนอเป็นแนวทางที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำมาใช้ ในปัจจุบัน และมีบางมาตรการที่งานวิจัยนี้นำเสนอเพื่อไปประยุกต์ใช้ได้ในอนาคต

คำสำคัญ: มาตรการป้องกันปราบปราม, อาชญากรรมทางอินเทอร์เน็ต, การละเมิดเด็ก, สื่อสังคมออนไลน์, การล่อลวงเด็ก

[1] นักศึกษาหลักสูตรหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาอาชญาวิทยาและการบริหารงานยุติธรรม มหาวิทยาลัยรังสิต (ผู้ประพันธ์บรรณกิจ)
[2] รองศาสตราจารย์ วิทยาลัยผู้นำและนวัตกรรมสังคม มหาวิทยาลัยรังสิต

RPCA-JCSS

Measures to Prevention and Suppression of Internet Crimes Against Children in Thailand

Pipat Chanruam[1] & Jomdet Trimek[2]

Received: June 19, 2024 Revised: July 16, 2024 Accepted: July 17, 2024

Abstract

This study aimed 1) to investigate the prevalence of internet-related crimes against children in Thailand, and 2) to propose preventative and repressive measures against such crimes. This study was documentary research conducted through in-depth interviews and a focus group discussion with individuals involved in the prevention and suppression of internet offenses against children in Thailand. The results of this research study showed that: 1) concerning the current state of internet crimes against children in Thailand, there were issues such as child pornography, inducing or luring children into dangerous and abusive situations, disguising inappropriate or obscene content for children via social media platforms, harassing and breaching children's information for financial gain, etc. The behaviors and patterns of committing offenses varied in different forms. However, they all began with the same objective: finding a way to entice children in order to earn their trust, a technique known as "Grooming." 2) The implementation of measures for the prevention and punishment of internet-related crimes against children in Thailand was considered a solution to the aforementioned issues. These measures included legal measures, law enforcement measures, offender-specific measures, victim-specific measures, environmental and social measures, and additional technical measures. Currently, the relevant agencies can utilize all of the presented measures as guidelines. Future implementation of the measures recommended by this study is advised.

Keywords: Measure to Prevention and Suppression, Internet Crimes, Child Abuse, Social Media, Grooming

[1] Doctoral Student, Philosophy of Doctor Program in Criminology and Justice Administration, Rangsit University (Corresponding author)

[2] Associate Professor, College of Leadership and Social Innovation, Rangsit University

RPCA-JCSS

บทนำ (Introduction)

การค้ามนุษย์ได้ถูกจัดว่าเป็นหนึ่งในอาชญากรรมข้ามชาติ ซึ่งได้ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงภายในประเทศและระหว่างประเทศ โดยการค้ามนุษย์มีลักษณะกลไกการดำเนินงานที่เป็นเครือข่ายและมีการขยายอย่างกว้างขวางในระบบสังคม รูปแบบกลุ่มอิทธิพลต่าง ๆ รวมถึงการหมุนเวียนของเงินทุนที่เกิดขึ้นในวงจรที่มีจำนวนมาก ซึ่งเป็นเหตุผลจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคมที่ได้มีการพัฒนาทั้งทางด้านเศรษฐกิจและเทคโนโลยีของแต่ละยุคสมัย นับตั้งแต่ปี พ.ศ.2543 องค์การสหประชาชาติในฐานะองค์กรระหว่างประเทศที่ถูกจัดตั้งไว้เพื่อธำรงสถานะหน่วยงานกลางในการสร้างกระบวนความร่วมมือต่าง ๆ ได้เล็งเห็นความสำคัญเพื่อให้เกิดสันติภาพและหยิบยกประเด็นเรื่องของสิทธิมนุษยชนที่เกิดขึ้นบนพื้นฐานความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ โดยมีหลายหน่วยงานที่มีภารกิจการดำเนินงานภายใต้กรอบของสหประชาชาติ เช่น สำนักงานป้องกันยาเสพติดและอาชญากรรม (United Nation Office Drug and Crime - UNODC) องค์การแรงงานระหว่างประเทศ (International Labor Organization - ILO) องค์การทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (United Nations Children's Fund - UNICEF) เป็นต้น ซึ่งแต่ละหน่วยงานต่างตระหนักถึงปัญหาดังกล่าว และมีการประเมินสถานการณ์สังคมโลกต่อประเด็นปัญหาการค้ามนุษย์ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นการค้าทาสรูปแบบใหม่ ที่มีผู้ตกเป็นเหยื่อจำนวนมาก ปัญหาการค้ามนุษย์จึงกลายเป็นอาชญากรรมระหว่างประเทศที่ทำรายเป็นอันดับสองรองจากการค้ายาเสพติด องค์การแรงงานระหว่างประเทศได้มีการติดตามประเมินสถานการณ์การค้ามนุษย์ทั่วโลก พบว่ามีคนจำนวนมากที่ใช้ชีวิตอยู่ในสถานะเยี่ยงทาสภายใต้วงจรของการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะสตรีและเด็กที่มักจะตกเป็นเหยื่อของอาชญากรรมข้ามชาติ การข่มขู่ การบังคับ ให้ค้าประเวณี

ปัญหาการค้ามนุษย์ที่เกิดท่ามกลางกระแสของโลกาภิวัตน์ สหรัฐอเมริกาได้ให้ความสำคัญเน้นย้ำเรื่องสิทธิมนุษยชนและกรอบความร่วมมือการต่อต้านการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับประเทศในแถบลุ่มแม่น้ำโขง ซึ่งล้วนเป็นประเทศที่นานาชาติจับตามอง เนื่องจากสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและการเมืองไม่มีความแน่นอน จึงมองว่าภูมิภาคนี้ควรมีการดำเนินการเพื่อป้องกันปราบปรามการค้ามนุษย์ แก้ไขปัญหาให้เกิดผลและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นตอบสนองต่อสถานการณ์ปัจจุบัน รวมทั้งให้มีการบังคับใช้กฎหมายที่มีประสิทธิภาพและครอบคลุมยิ่งขึ้น จากรายงานการค้ามนุษย์ประจำปี (Trafficking in Persons Report: TIP Report) ที่สหรัฐอเมริกาได้มีการจัดทำรายงานเพื่อใช้ในการเปรียบเทียบการดำเนินงานการแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ จัดอันดับโดยพิจารณาจากความสามารถในการปฏิบัติงานและการต่อต้านการค้ามนุษย์ของแต่ละประเทศ ซึ่งตั้งแต่ พ.ศ. 2551 ถึง พ.ศ. 2556 ประเทศไทยถูกจัดให้อยู่ในกลุ่มที่ 2 และกลุ่ม 2 บัญชีประเทศที่ต้องจับตามอง หรือ Tier 2 Watch List แต่ในปี พ.ศ. 2557 ประเทศไทยได้ถูกปรับลดอันดับจาก Tier 2 Watch List เป็น Tier 3 (ศูนย์ข้อมูลและข่าวสืบสวนเพื่อสิทธิพลเมือง, 2559) ซึ่งการจัดอันดับดังกล่าวย่อมส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของประเทศไทยในสังคมระหว่างประเทศ และเป็นประเด็นที่ทำให้ถูกจับตามอง ก่อให้การกดดันจากเวทีนานาชาติโดยเฉพาะอย่างยิ่งจากสหรัฐอเมริกาในฐานะประเทศที่มีบทบาทสำคัญต่อประเด็นดังกล่าว เพื่อให้ประเทศไทยดำเนินงานตามกรอบกฎหมายมากยิ่งขึ้น มีการกดดันในรูปแบบของทวิภาคีระหว่างประเทศไทยและสหรัฐอเมริกาที่มีความสัมพันธ์กันหลากหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นทางการทูต การศึกษา เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม

RPCA-JCSS

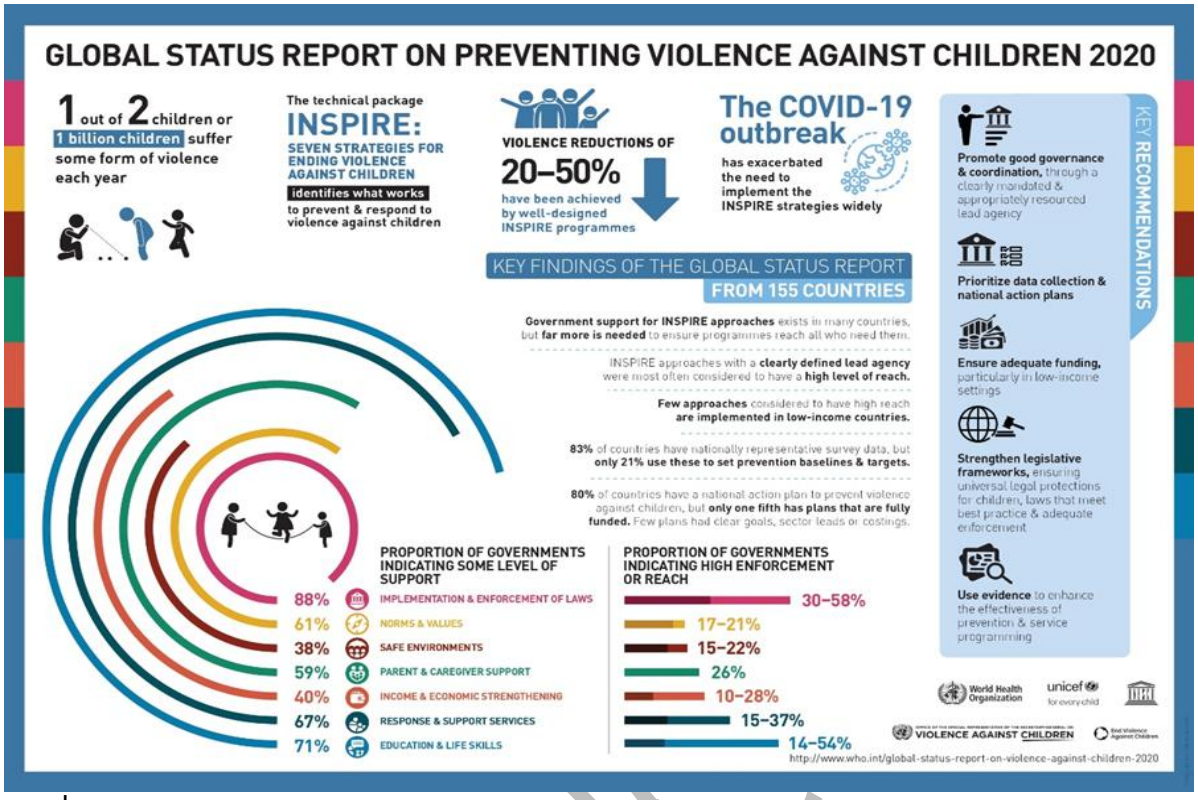

ภาพที่ 1 รายงานสถานการณ์โลกในการป้องกันการละเมิดเด็กปี 2563
ที่มา: World Health Organization, 2020

ดังนั้น ตั้งแต่ปี พ.ศ.2557 เป็นต้นมา ประเทศไทยจึงกลับเข้าสู่วาระแห่งชาติในการปราบปรามการค้ามนุษย์ โดยมีหน่วยงานของรัฐในหลายภาคส่วนมาร่วมบูรณาการกันในการแก้ปัญหาการค้ามนุษย์ทั้งเรื่องของการค้าแรงงาน การค้าประเวณี และการค้ามนุษย์ในรูปแบบอื่น อาทิเช่น การละเมิดต่อเด็กบนระบบอินเทอร์เน็ต ซึ่งได้รับความสนใจจากสหรัฐอเมริกาเป็นอย่างมาก การล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็กมีหลากหลายรูปแบบตั้งแต่การกระทำที่เสมือนจะบริสุทธิ์ ไปจนกระทั่งการกระทำที่ชัดเจนและก่อความเสียหายมากมาย เจตนาของผู้กระทำเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในการนิยาม “การล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็ก” ทั้งนี้ต้องทำความเข้าใจถึงการกระทำหรือเจตนาเหล่านี้ซึ่งแตกต่างกับการแสดงความรัก รวมถึงการสัมผัสทางกาย อนึ่ง “สื่อลามกอนาจารเด็ก” เป็นหลักฐานของการล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็ก จึงเป็นเหตุผลว่าสื่อลามกอนาจารเด็กซึ่งมีขึ้นเพื่อสำเร็จความใคร่ก็เป็นการล่วงละเมิดทางเพศด้วย จากสถิติของศูนย์ไทยฮอตไลน์ซึ่งเป็นศูนย์รับแจ้งเว็บไซต์ผิดกฎหมายและเป็นอันตรายบนอินเทอร์เน็ตผ่านเว็บไซต์ Thai Hotline โดยเน้นรับแจ้งเนื้อหาสื่อลามกและการละเมิดทางเพศต่อเด็กบนอินเทอร์เน็ต ระบุว่าในปี พ.ศ.2559 (@KAFAAK, 2560) ไทยฮอตไลน์ได้รับแจ้งเนื้อหาการละเมิดทางเพศเด็กทั้งหมด 685 รายการ เป็นเนื้อหาที่อยู่ในประเทศไทย 353 รายการ และเนื้อหาที่อยู่ในต่างประเทศ 332 รายการ เช่นเดียวกับสถิติที่ทางสมาชิก INHOPE ได้รับแจ้งรวมกัน 10 เดือนแรกของปี 2559 ได้รับแจ้งทั้งหมด 96,334 รายการ หรือเฉลี่ยเดือนละ 9,633 รายการ เนื้อหาส่วนมาก ได้แก่ ภาพและคลิปวิดีโอการมีเพศสัมพันธ์กับเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี ภาพที่เด็กกำลังถูกสำเร็จความใคร่หรือบังคับให้สำเร็จความใคร่ หรือภาพเด็กในลักษณะที่เปลือยเปล่าและมีท่าทางสื่อไปในทางลามก

อนาจาร ซึ่งเป็นที่คาดเดาได้ว่าเด็กที่อยู่ในภาพได้ถูกละเมิดจากผู้ใหญ่เพื่อผลิตสื่อดังกล่าว โดยประเทศไทยเพิ่งมีการแก้ไขประมวลกฎหมายอาญาเกี่ยวกับสื่อลามกเด็ก ให้การครอบครอง ผลิต เผยแพร่ จำหน่ายสื่อลามกเด็กเป็นความผิด รวมทั้งอาจเข้าข่ายการค้ามนุษย์ด้วย

ที่ผ่านมานั้น ประเทศไทยได้ลงนามตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กขององค์การสหประชาชาติ (the United Nations Convention on the Rights of a Child - CRC) ไว้ตั้งแต่เมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2535 ซึ่งเป็นการชี้ให้เห็นถึงการให้ความสำคัญในการดูแลและคุ้มครองสิทธิของเด็กในประเทศไทย แต่ก็ยังไม่มีหน่วยงานที่รับผิดชอบในเรื่องของการปราบปรามการละเมิดเด็กและเยาวชนบนระบบอินเทอร์เน็ตโดยเฉพาะ ซึ่งในสหรัฐอเมริกามีหน่วยงานที่สืบสวนปราบปรามการกระทำความผิดด้านนี้โดยเฉพาะ ชื่อว่า “Internet Crimes Against Children Task Force (ICAC)” ซึ่งเป็นหน่วยงานในกำกับกระทรวงยุติธรรมของสหรัฐอเมริกา โดยมีการบูรณาการหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายของสหรัฐอเมริกาจำนวน 61 หน่วยงานมาทำงานร่วมกันในการป้องกันปราบปรามและการดำเนินคดีการละเมิดต่อเด็กบนระบบอินเทอร์เน็ต รวมไปถึงการฝึกอบรมพัฒนาเจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมายให้มีความรู้ความเข้าใจในคดีประเภทนี้ ประกอบกับในปี พ.ศ.2558 ประเทศไทยได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญาเรื่องความผิดเกี่ยวกับเพศ ซึ่งมีการแก้ไขคำนิยามโดยเพิ่มคำว่า “สื่อลามกอนาจารเด็ก” เข้ามาเป็นครั้งแรก และเพิ่มข้อกฎหมายอีก 2 มาตรา คือ มาตรา 287/1 และมาตรา 287/2 อันเป็นความผิดฐานครอบครอง ผลิตและจำหน่ายสื่อลามกเด็ก จากแนวคิดและการแก้ไขกฎหมายดังกล่าว ทำให้ในวันที่ 9 ม.ค. 2559 ประเทศไทยโดยสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้ตั้งคณะทำงานปราบปรามอาชญากรรมทางอินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดต่อเด็กและเยาวชนไทยขึ้น โดยใช้ชื่อภาษาอังกฤษว่า Thailand Internet Crimes Against Children (TICAC) เพื่อปราบปรามการละเมิดต่อเด็กบนระบบอินเทอร์เน็ตและประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จากการดำเนินงานของคณะทำงานปราบปรามอาชญากรรมทางอินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดต่อเด็กและเยาวชนไทย (TICAC) ตลอดปี พ.ศ.2559 ส่งผลให้รายงานการค้ามนุษย์ประจำปี พ.ศ.2559 ประเทศไทยถูกยกระดับมาอยู่ในระดับ Tier 2 Watch List ซึ่งเป็นระดับที่ดีกว่าเดิม

จากที่มาและความสำคัญของปัญหา แสดงให้เห็นว่าสถานการณ์การค้ามนุษย์เป็นอาชญากรรมที่ทั่วโลกให้ความสำคัญ และส่งผลต่อสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งที่ผ่านมาประเทศไทยถูกเพ็งเล็งจากนานาชาติโดยเฉพาะสหรัฐอเมริกาที่เป็นผู้นำด้านการปราบปรามการค้ามนุษย์ และจากการทำงานของคณะทำงานปราบปรามอาชญากรรมทางอินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดต่อเด็กและเยาวชนไทย (TICAC) ประเทศไทยจึงถูกยกระดับมาอยู่ที่ Tier 2 Watch List หากประเทศไทยยังคงการเดินหน้าปราบปรามการค้ามนุษย์อย่างจริงจัง อาจส่งผลให้ประเทศไทยกลับไปอยู่ในระดับ Tier 2 ได้ ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นถึงความสำคัญในการศึกษาหามาตรการในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมทางอินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดต่อเด็กในประเทศไทย เพื่อยกระดับการแก้ไขปัญหาการละเมิดเด็กดังกล่าวแล้วข้างต้น ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

RPCA-JCSS

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. เพื่อศึกษาสถานการณ์อาชญากรรมทางอินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดต่อเด็กในประเทศไทย
2. เพื่อแสวงหามาตรการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมทางอินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดต่อเด็กในประเทศไทย

การทบทวนวรรณกรรม (Literature Review)

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารทางวิชาการและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยใช้แนวคิด ทฤษฎีเพื่อสนับสนุนการวิจัย ดังนี้

1. ทฤษฎีอาชญาวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์และการละเมิดเด็ก

ทฤษฎีอาชญาวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์และการละเมิดเด็กที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับงานวิจัย มีดังนี้

1) ทฤษฎีอาชญาวิทยาที่อธิบายเกี่ยวกับสาเหตุการกระทำผิด (พรชัย ขันตรี, กฤษณพงศ์ พูตระกูล, และจอมเดช ตรีเมฆ, 2558) มีดังนี้ 1) ทฤษฎีการคบหาสมาคมกับบุคคลที่แตกต่าง (Theory of Differential Association) 2) ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory) 3) ทฤษฎีพันธะทางสังคม (Social Bonding Theory) 4) ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (History of Psychoanalytic Theory) และ 5) ทฤษฎีตีตรา (Labeling Theory)

2) ทฤษฎีอาชญาวิทยาที่อธิบายเกี่ยวกับแรงจูงใจ การจูงใจเป็นกระบวนการที่บุคคลถูกกระตุ้นจากสิ่งเร้า โดยจงใจให้กระทำหรือดิ้นรน เพื่อให้บรรลุจุดประสงค์บางอย่าง ซึ่งจะเห็นได้ว่าพฤติกรรมที่เกิดจากการจูงใจเป็นพฤติกรรมที่มิใช่เป็นเพียงการตอบสนองสิ่งเร้าปกติธรรมดา (Domjan, 1996)

3) ทฤษฎีอาชญาวิทยาที่อธิบายเกี่ยวกับการลงโทษ (ปฐมา นิรมร, 2558) มีดังนี้ 1) ทฤษฎีการลงโทษเพื่อแก้แค้นทดแทน 2) ทฤษฎีการลงโทษแบบอรรถประโยชน์ 3) ทฤษฎีการลงโทษเพื่อแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด และ 4) ทฤษฎีการลงโทษเพื่อคุ้มครองสังคม

2. แนวคิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์และการละเมิดเด็ก

แนวความคิดการค้ามนุษย์มีพัฒนาการที่เกิดขึ้นตามการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและพฤติกรรมในปัจจุบันปัญหาการค้ามนุษย์ที่เกิดขึ้นมีความซับซ้อนมากกว่าในอดีต ซึ่งมีทั้งรูปแบบที่เห็นได้ชัดเจนและไม่ชัดเจน โดยเป็นสถานบริการทั้งที่เปิดเผยและไม่เปิดเผย มีทั้งที่สมัครใจและถูกบังคับ จึงมีรูปแบบการค้ามนุษย์ที่หลากหลาย (แคทราย จันทรากา, 2558) ได้แก่ 1) รูปแบบสถานบริการทางเพศโดยตรง ได้แก่ “ซ่อง” 2) รูปแบบสถานบริการ “อาบ อบ นวด” 3) รูปแบบสถานบริการร้านคาราโอเกะ 4) รูปแบบการเป็นเมียเช่าให้กับชาวต่างชาติ 5) รูปแบบการให้บริการทางเพศริมถนน และ 6) รูปแบบการขายบริการผ่านสื่อออนไลน์

นอกจากนี้ในปัจจุบันยังมีการละเมิดเด็กในอีกรูปแบบหนึ่ง คือการท่องเที่ยวเพื่อมีเพศสัมพันธ์กับเด็ก (Child Sex Tourism-CST) โดยเป็นลักษณะของชาวต่างชาติที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทยเพื่อมี

RPCA-JCSS

เพศสัมพันธ์กับเด็ก โดยใช้วิธีการต่าง ๆ อาทิเช่น การใช้นายหน้าให้คนหาเด็กมาให้ การแฝงตัวเข้ามาในมูลนิธิ องค์กร หรือการแฝงตัวเป็นอาจารย์พิเศษ เป็นต้น (นรินทร์ เพชรทอง, และเสกสัณ เครือคำ, 2561)

3. แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม

แนวคิดทฤษฎีและเทคนิคของความสำเร็จในการป้องกันอาชญากรรมมีหลากหลายและแตกต่างกัน โดยมีแนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย ดังนี้

1) ทฤษฎีสามเหลี่ยมอาชญากรรม เป็นทฤษฎีที่อธิบายถึงสาเหตุหรือองค์ประกอบของการเกิดอาชญากรรมได้อย่างชัดเจนเข้าใจง่าย โดยมีองค์ประกอบด้านต่าง ๆ ของสามเหลี่ยมแต่ละด้าน คือ 1) ผู้กระทำผิด/คนร้าย (Offender) 2) เหยื่อ (Victim)/เป้าหมาย (Target) และ 3) โอกาส (Opportunity) เมื่อเหตุการณ์หรือสถานการณ์ครบองค์ประกอบทั้ง 3 ด้าน จึงจะทำให้เกิดอาชญากรรมขึ้น (สุพิศาล ภักดีนฤนาท, 2556)

2) ทฤษฎีพันธะทางสังคม เป็นทฤษฎีควบคุมทางสังคมที่ได้รับการยอมรับมากในวงการอาชญาวิทยา โดยเสนอว่า บุคคลที่มีความผูกพันกับองค์กรหรือกลุ่มทางสังคมได้แก่ ครอบครัว โรงเรียน และเพื่อนฝูง มักจะมีแนวโน้มที่จะไม่ประกอบอาชญากรรม (ปฐมา นิรมร, 2558)

3) ทฤษฎีการป้องกัน (Deterrence Theory) การลงโทษเป็นหัวใจของการป้องกันอาชญากรรม กฎหมายมีผลกระทบต่อการลงโทษผู้กระทำความผิด ซึ่งผลดังกล่าวเป็นสาเหตุที่ทำให้บุคคลมีความมุ่งมั่นมีพฤติกรรมที่จะละเว้นจากการกระทำความผิด โดยแบ่งเป็น 2 รูปแบบ คือ การป้องกันพิเศษ (Specific Deterrence) และการป้องกันทั่วไป (General Deterrence) (Zimring & Hawkins, 1973)

4) ทฤษฎีบังคับใช้กฎหมาย การที่อาชญากรรมเกิดขึ้นนั้น เนื่องมาจากมนุษย์พิจารณาแล้วเห็นว่าการประกอบอาชญากรรมเกิดประโยชน์มากกว่าโทษที่จะได้รับ ดังนั้น แนวทางการป้องกันการเกิดอาชญากรรมตามแนวคิดนี้ จึงมุ่งเน้นการบังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด เพื่อทำให้คนในสังคมเกิดความเคารพยำเกรงต่อกฎหมายและบทลงโทษ (พรชัย ขันตรี, กฤษณพงศ์ พูตระกูล, และจอมเดช ตรีเมฆ, 2558)

5) ทฤษฎีการป้องกันอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม (Theory of Crime Prevention Through Environmental Design) เป็นกลยุทธ์ที่ต้องการลดโอกาสของการประกอบอาชญากรรมผ่านการออกแบบ ที่เหมาะสมโดยใช้สภาพแวดล้อมทางกายภาพ ทั้งที่มนุษย์สร้างขึ้นและเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ (Jeffery, 1971)

6) แนวคิดการตำรวจชุมชนหรือตำรวจผู้รับใช้ชุมชน (Community Policing Approach) เป็นปรัชญาการทำงานของตำรวจแนวใหม่ที่ต้องการสนับสนุนการทำงานร่วมกันระหว่างตำรวจกับชุมชน เพื่อที่จะจำแนก ป้องกัน และแก้ไขปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นภายในชุมชน ลดความหวาดกลัวภัยอาชญากรรม การรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยและความร่วมมือของคนในชุมชน (US Department of Justice, 2000)

RPCA-JCSS

7) ทฤษฎีตำรวจชุมชนสัมพันธ์ (Police Community Relations Approach) กระบวนการที่ตำรวจได้กระทำเพื่อให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลในสังคมหรือชุมชนต่าง ๆ เกิดการรวมตัวกัน มีความสัมพันธ์ผูกพันเกี่ยวข้องต่อกัน ร่วมมือประสานการปฏิบัติเพื่อช่วยเหลือและสนับสนุนการปฏิบัติงานของตำรวจ มีความเข้าใจในปัญหาซึ่งกันและกัน ตลอดจนร่วมมือกันในการแก้ปัญหาต่าง ๆ (กองแผนงานอาชญากรรม สำนักงานยุทธศาสตร์ตำรวจ, 2555)

4. การป้องกันปราบปรามอาชญากรรมทางอินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดต่อเด็กในต่างประเทศ

ประเทศไทยได้ลงนามตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กขององค์การสหประชาชาติ เมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2535 โดยองค์การสหประชาชาติได้บัญญัติหลักซึ่งเป็นสิ่งที่ทั่วโลกต้องปฏิบัติร่วมกัน ซึ่งมีหลักการสำคัญ คือ การไม่เลือกปฏิบัติและเพื่อประโยชน์สูงสุดของเด็ก โดยมีเนื้อหา 4 ด้าน ได้แก่ 1) สิทธิในการอยู่รอด 2) สิทธิที่จะได้รับการปกป้องคุ้มครอง 3) สิทธิที่จะได้รับการพัฒนา และ 4) สิทธิในการมีส่วนร่วม ปัจจุบันอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กเป็นข้อตกลงระหว่างประเทศที่ได้รับการรับรองมากที่สุดในโลก ซึ่งจากการให้ความสำคัญในการดูแลและปกป้องสิทธิของเด็ก ทำให้ในหลายประเทศมีกฎหมายเฉพาะและมีหน่วยงานที่ดำเนินการในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมทางอินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดต่อเด็กโดยฉพาะ อาทิเช่น

1) สหรัฐอเมริกา มีหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมทางอินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดต่อเด็ก ซึ่งหน่วยงานเหล่านั้นจะทำงานแบบบูรณาการร่วมกันในการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวเนื่องกับการละเมิดต่อเด็ก โดยดำเนินการทั้งในสหรัฐอเมริกาและการสร้างความร่วมมือกับหลากหลายประเทศทั่วโลก ซึ่งนอกจากหน่วยงาน ICAC - Internet Crimes Against Children Task Force ที่ไทยนำมาเป็นต้นแบบแล้วนั้น ยังมีหน่วยงานอื่น ๆ อีก อาทิเช่น หน่วยงาน NCMEC - National Center for Missing & Exploited Children หน่วยงาน ICMEC - International Centre for Missing & Exploited Children โดยทุกหน่วยงานจะเป็นหน่วยงานที่ลงทุนโดยภาคเอกชนร่วมกับภาครัฐ พร้อมทั้งได้รับการสนับสนุนงบประมาณและทรัพยากรจากองค์กรภาคเอกชนชั้นนำของประเทศ โดยเรียกว่า PPP - Private Public Partnership ซึ่งถือได้ว่าเป็นความสำเร็จของการต่อต้านการค้ามนุษย์ในเด็กและเยาวชนของสหรัฐอเมริกา

2) สวิสเซอร์แลนด์ เป็นประเทศที่ให้ความสำคัญกับการละเมิดเด็ก มีกฎหมายเฉพาะด้านสื่อลามกอนาจารเด็ก รวมทั้งได้จัดตั้งองค์กรพิเศษขึ้น ชื่อว่า Cybercrime Coordination Unit Switzerland (CYCO) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ประชาชนสามารถรายงานการกระทำที่ต้องสงสัยทางอินเทอร์เน็ตได้ ในปัจจุบันนี้ ISP ประมาณ 80% ในสวิสเซอร์แลนด์ต่างมีข้อตกลงร่วมกับ CYCO

3) สวีเดน เป็นประเทศที่ให้ความสำคัญกับการปกป้องดูแลการละเมิดเด็ก โดยในปี 1998 สวีเดนได้มีพระราชบัญญัติเกี่ยวกับหน้าที่ความรับผิดชอบของระบบคณะกรรมการดูแลข้อมูลข่าวสาร (BBS) ซึ่งมีจุดมุ่งหมายที่จะป้องกันการเผยแพร่สื่อลามกอนาจารเด็ก โดยการที่ให้ผู้ให้บริการต้องตรวจดูเนื้อหาสาระของ ผู้ให้บริการ และมีหน้าที่จะต้องป้องกันการเผยแพร่ข้อความที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับสื่อลามกอนาจารเด็ก

RPCA-JCSS

นอกจากนี้ยังมีอีกกว่า 40 ประเทศทั่วโลก อาทิเช่น นิวซีแลนด์ สหราชอาณาจักร ออสเตรเลีย อังกฤษ ฝรั่งเศส สิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย เป็นต้น ที่มีการดำเนินการในเรื่องการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมที่เกี่ยวกับการละเมิดเด็กอย่างเป็นรูปธรรม และมีกฎหมายเฉพาะที่จะใช้ในการดูแลปกป้องสิทธิของเด็กและการแสวงหาประโยชน์จากเด็ก

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Quality Research) เพื่อศึกษาสถานการณ์อาชญากรรมทางอินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดต่อเด็กในประเทศไทย และแสวงหามาตรการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมทางอินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดต่อเด็กในประเทศไทย โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1) ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมทางอินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดต่อเด็กในประเทศไทย กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์และการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

2) การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับ การป้องกันและปราบปรามการล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็กทางอินเทอร์เน็ตของประเทศไทย โดยพิจารณาผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่จะใช้ในการวิจัยจากประสบการณ์ในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันปราบปรามการล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็กทางอินเทอร์เน็ตในหน่วยงานต่าง ๆ ไม่น้อยกว่า 3 ปี 6 หน่วยงาน จำนวน 20 คน

3) การจัดเสวนาหรือจัดสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group) ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมทางอินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดต่อเด็กในประเทศไทย จำนวน 1 ครั้ง โดยมีผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจาก 3 กลุ่ม จำนวน 10 คน ร่วมเสวนา

ผลการวิจัย (Results)

1. สถานการณ์อาชญากรรมทางอินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดต่อเด็กในประเทศไทย

จากผลการศึกษาวิจัยพบว่า สถานการณ์อาชญากรรมทางอินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวข้องกับการละเมิด ต่อเด็กในประเทศไทยในปัจจุบันนั้น มีข้อมูลในด้านปัญหา วิธีการ และรูปแบบพฤติกรรมในการก่ออาชญากรรม รวมทั้งปัญหาในการดำเนินการของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.1 ปัญหาอาชญากรรมทางอินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดต่อเด็กในประเทศไทยในปัจจุบัน ปัจจุบันมีปัญหาอาชญากรรมทางอินเทอร์เน็ตที่เป็นการละเมิดต่อเด็กเกิดขึ้นอย่างมากมาย ซึ่งสามารถสรุปได้เป็นประเด็นปัญหาต่าง ๆ ดังนี้

1) ปัญหาสื่อลามกอนาจารเด็กหรือสื่อที่แสดงการล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็ก ซึ่งเรียกว่า Child Pornography หรือ Child Sexual Abused Material (CSAM) เป็นอาชญากรรมทางอินเทอร์เน็ต ที่เป็นการละเมิดทางเพศต่อเด็กที่มีจำนวนมากที่สุด ตามสถิติที่ได้มีการแจ้งเหตุไปยังหน่วยงาน

RPCA-JCSS

ต่าง ๆ โดยสื่อดังกล่าวมักจะเป็นภาพและคลิปวิดีโอการมีเพศสัมพันธ์กับเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี รวมถึงการนำเสนอภาพอวัยวะของเด็กที่มีวัตถุประสงค์ในทางเพศด้วย ปัจจุบันสื่อลามกอนาจารเด็กเป็นปัญหาที่มีปริมาณมาก โดยเฉพาะประเด็นที่เด็กสมัครใจเข้าไปเป็นเหยื่อในวงจรของสื่อสังคมออนไลน์ที่มุ่งเน้นเนื้อหาในเรื่องทางเพศ ซึ่งปัจจุบันสังคมให้การยอมรับในการเสพสื่อประเภทนี้มากขึ้น

2) ปัญหาการชักนำหรือล่อลวงเด็กไปสู่สภาวะที่อาจเป็นอันตรายต่อการถูกละเมิดผ่านการใช้ช่องทางอินเทอร์เน็ตด้วยวิธีการต่าง ๆ ซึ่งในปัจจุบันมีช่องทางสื่อสังคมออนไลน์หลากหลายแพลตฟอร์มที่เป็นที่นิยมในหมู่วัยรุ่นและบุคคลทั่วไป อาทิเช่น Facebook, Line, Twitter, VK, Telegram, WhatsApp, Bigo Live, Discord, TikTok, Tinder, Viber และอื่น ๆ อีกมากมาย เมื่อมีคนนิยมโดยเฉพาะวัยรุ่นเข้ามาใช้งาน สื่อสังคมออนไลน์เหล่านี้เป็นจำนวนมาก ก็ยิ่งเป็นช่องทางให้ผู้กระทำความผิดใช้ในการชักนำหรือล่อลวงเด็ก จนเป็นสาเหตุให้เกิดการล่วงละเมิดทางเพศ

3) ปัญหาการแอบแฝงเนื้อหาลามกอนาจารต่าง ๆ ให้เด็กเสพผ่านสื่อสังคมออนไลน์ทั้งที่ตั้งใจและไม่ได้ตั้งใจ อาทิเช่น เกมออนไลน์ คลิปประเภทต่าง ๆ คอนเทนต์ที่ผลิตและเผยแพร่ผ่านช่องทางออนไลน์ โดยในปัจจุบันเด็กวัยรุ่นต่างใช้หรือเสพสื่อผ่านโซเชียลมีเดียเป็นกิจวัตรประจำวันและเป็นปกติ ทำให้สื่อที่มีเนื้อหาไม่ดี มีเนื้อหาลามกอนาจารหรือแฝงไปด้วยความรุนแรง ไปกระตุ้นตัวเด็กให้มีความอยากรู้อยากเห็น อยากลอง ทั้งเรื่องทางเพศเองและเรื่องการใช้ความรุนแรงด้านอื่น ๆ โดยเป็นไปได้ทั้งสองรูปแบบ คือ ตัวเด็กอยากเป็นผู้ก่ออาชญากรรมเสียเอง และเด็กตกเป็นเหยื่อในอาชญากรรมเหล่านั้น

4) ปัญหาการคุกคามและการใช้ข้อมูลของเด็กเพื่อหาผลประโยชน์ โดยสื่อไปในทางลามกอนาจารหรือเป็นการกระตุ้นอารมณ์ทางเพศ โดยการนำข้อมูลเหล่านั้นไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาตจาก ตัวเด็ก หรือที่เรียกว่าการ “เปิดวาร์ป” ซึ่งปัญหานี้เกิดจากการที่สังคมในปัจจุบันให้การยอมรับในการเปิดเผยความเป็นส่วนตัวของแต่ละบุคคลมากขึ้น เด็กและเยาวชนในปัจจุบันมักจะใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการเผยแพร่ภาพหรือคลิปที่แสดงถึงไลฟ์สไตล์ของตนเอง ซึ่งภาพหรือคลิปเหล่านั้นในบางครั้งเป็นลักษณะที่จูงใจหรือมีการกระตุ้นอารมณ์ทางเพศได้ โดยที่พ่อแม่ผู้ปกครองก็ให้การยอมรับหรือมองเห็นว่าเป็นสิ่งปกติของสังคมปัจจุบัน แต่ในทางกลับกันกลับเป็นช่องทางให้อาชญากรหรือบุคคลที่ฝักใฝ่ทางเพศนำช่องว่างเหล่านี้ไปใช้ประโยชน์ได้

จากผลการวิจัย แสดงให้เห็นถึงปัญหาการอาชญากรรมทางอินเตอร์เน็ตที่เป็นการละเมิดทางเพศต่อเด็กในปัจจุบัน ว่ามีความหลากหลายและมีความรุนแรงที่มากขึ้น โดยเฉพาะการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของเด็กและเยาวชนที่มีความนิยมและใช้งานจนเป็นปกติในชีวิตประจำวัน ซึ่งช่องทางสื่อสังคมออนไลน์นี้เป็นสื่อกลางในการที่เด็กจะถูกล่อลวงนำไปใช้ประโยชน์ เป็นเหยื่อในการก่ออาชญากรรมที่เป็นการล่วงละเมิดทางเพศ รวมถึงการที่ตัวเด็กเองถูกสื่อเรานั้นหล่อหลอมให้มีความต้องการไปเป็นผู้กระทำความผิดเสียเอง โดยที่ตัวเด็กเองก็ไม่รู้ตัวว่าถูกสื่อเหล่านั้นชักนำให้กระทำความผิด

1.2 พฤติกรรม รูปแบบ และวิธีการก่ออาชญากรรมทางอินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวข้องกับการละเมิด ต่อเด็ก

พฤติกรรม รูปแบบ และวิธีการก่ออาชญากรรมทางอินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดทางเพศต่อเด็กนั้น มีหลากหลายแบบ รวมทั้งมีรายละเอียดของพฤติการณ์ที่ค่อนข้างเป็นขั้นเป็นตอน และมีลักษณะคล้ายคลึงกันในแต่ละคดี อาจเรียกวงจรของการล่อลวงนี้ว่า “Cycle of Abuse” แต่ทั้งนี้ในบางกรณี อาจจะมีรูปแบบวิธีการที่แตกต่างออกไป เนื่องจากสภาพปัญหาและพฤติการณ์ในการก่ออาชญากรรมเกี่ยวกับการละเมิดทางเพศต่อเด็ก มีวิวัฒนาการและพัฒนาการของการใช้สื่อสังคมออนไลน์เข้ามาเป็นตัวแปลในการก่ออาชญากรรมดังกล่าว

วิธีการล่อลวงเด็กให้เกิดความเชื่อใจหรือที่เรียกว่าการ “Grooming” นั้น เป็นกระบวนการที่มีความสำคัญมาก โดยเป็นการเตรียมเด็กเพื่อกระทำละเมิดทางเพศในอนาคต ซึ่งเป็นกระบวนการที่กระทำอย่างต่อเนื่อง โดยที่ผู้กระผิดจะทำตัวเป็นเพื่อนกับเด็กเพื่อให้เกิดความเชื่อใจ และเกิดสภาวะที่จะทำให้เด็กยินยอมที่จะมีความสัมพันธ์กับผู้กระทำความผิดในทางเพศ (Sexual Contact) โดยที่เด็กจะไม่บอกให้คนอื่นรู้ถึงความสัมพันธ์ดังกล่าว การที่จะทำให้เด็กเกิดความรู้สึกไว้วางใจนั้น อาจแบ่งออกได้เป็น 5 ระยะ ดังนี้ ระยะที่ 1 ระยะสร้างความสัมพันธ์แบบเพื่อน ระยะที่ 2 ระยะสร้างความสัมพันธ์ใกล้ชิด ระยะที่ 3 ระยะเสี่ยง ระยะที่ 4 ระยะกันเด็กให้ออกจากผู้อื่น และ ระยะที่ 5 ระยะเข้าสู่ทางเพศ

นอกจากนี้ จากผลการวิจัยพบว่า การล่อลวงทางเพศอาจเกิดขึ้นได้หลายรูปแบบ โดยอาศัยความไว้วางใจของบุคคลต่าง ๆ เป็นเครื่องมือ ซึ่งสามารถแบ่งการล่อลวงออกเป็น 3 ประเภท คือ

(1) Personal grooming กระบวนการการล่อลวงเด็กจะเริ่มด้วยการคบหาเป็นเพื่อนกับเด็ก หรือค่อยช่วยเหลือเด็กในฐานะเพื่อน

(2) Familial grooming พวกที่ล่อลวงเด็กอาจจะเข้าถึงตัวเด็ก โดยใช้วิธีสร้างความสัมพันธ์อันดีกับพ่อแม่ หรือผู้ดูแลของเด็ก ในกรณีนี้พ่อแม่หรือผู้ดูแลจะตกเป็นเหยื่อและถูกปฏิบัติหรือถูกควบคุม เช่นเดียวกับเด็ก

(3) Institutional grooming วิธีการเข้าถึงตัวเด็กโดยการเลือกทำอาชีพหรือเป็นอาสาสมัครที่ทำงานเกี่ยวข้องหรือใกล้ชิดกับเด็ก

1.3 การดำเนินการของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินคดีและจัดการปัญหาอาชญากรรมทางอินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดต่อเด็ก

จากผลการวิจัย สรุปได้ว่า การล่อลวงเด็กและเยาวชนโดยอาศัยอินเทอร์เน็ตหรือการใช้สื่อสังคมออนไลน์เป็นเครื่องมือเป็นรูปแบบหนึ่งของอาชญากรรมทางอินเทอร์เน็ต ซึ่งยากต่อการสืบหาตัวผู้กระทำความผิด เนื่องจากการกระทำความผิดมักจะไม่ทิ้งร่องรอยพยานหลักฐานมากนัก อีกทั้งอาชญากรรมทางอินเทอร์เน็ตมีจำนวนเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ตามจำนวนผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ต แนวโน้มคดีอาชญากรรมทางอินเทอร์เน็ตจึงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง มีคดีเกิดขึ้นทุกวันผสมผสานกันไปหลายรูปแบบ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การอนาจารล่อลวงเด็ก การลดอาชญากรรมทางอินเทอร์เน็ตอย่างสัมฤทธิ์ผลจำเป็นต้องใช้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มาร่วมกันดำเนินการแก้ไขปัญหา ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย หน่วยงานด้านการช่วยเหลือทางสังคมและมนุษยธรรม อาทิเช่น ตำรวจ อัยการ ศาล กรมสอบสวนคดีพิเศษ กระทรวงกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กรมการปกครอง

RPCA-JCSS

กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เป็นต้น หรือหน่วยงานภาคเอกชนที่อาสาเข้ามาให้การช่วยเหลือ ซึ่งจะต้องเข้ามาช่วยกันในการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง ต้องมีการปรับปรุงกฎหมายให้ทันสมัยกับอาชญากรรมที่เกิดขึ้นอยู่เสมอ หรือให้ความสำคัญในการประชาสัมพันธ์ถึงการเอาจริงในการบังคับใช้กฎหมาย อันเป็นผลทางจิตวิทยากับอาชญากร เป็นการป้องกันไม่ให้เกิดอาชญากรรม รวมทั้งสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่เด็กในสถานศึกษาทุกระดับ

2. มาตรการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมทางอินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดต่อเด็กในประเทศไทย

จากผลการศึกษาวิจัยพบว่า มาตรการในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมทางอินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดต่อเด็กในประเทศไทยนั้น มีหลากหลายประเด็นที่สามารถนำมาใช้แก้ไขปัญหาอาชญากรรมดังกล่าว รวมทั้งนำไปปรับปรุงขั้นตอนหรือวิธีการปฏิบัติในอนาคตต่อไปได้ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 มาตรการทางกฎหมาย

ในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมทางอินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดต่อเด็กของประเทศไทยในปัจจุบันนั้น มีกฎหมายหลัก คือ ประมวลกฎหมายอาญา ที่ระบุถึงฐานความผิดเกี่ยวกับการละเมิดทางเพศเด็ก และการใช้ประโยชน์จากเด็กอยู่หลายมาตรา อาทิเช่น มาตรา 277 ซึ่งบัญญัติเกี่ยวกับความผิดฐานกระทำชำเราเด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปีซึ่งมิใช่ภริยาหรือสามีของตน โดยเด็กนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม รวมทั้ง มาตรา 279 ซึ่งบัญญัติเกี่ยวกับการกระทำอนาจารเด็กอายุไม่เกิน 15 ปี เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีการปรับปรุงกฎหมายในการบัญญัติคำว่า “สื่อลามกอนาจารเด็ก” โดยได้ให้ความหมายที่ครอบคลุมกับสื่อลามกในรูปแบบประเภทต่าง ๆ และได้ให้นิยามถึงวัตถุสิ่งของต่าง ๆ ที่จัดเก็บในระบบคอมพิวเตอร์หรือในอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถแสดงผลได้ ทำให้การดำเนินการทางกฎหมายมีความทันสมัยและครอบคลุมมากขึ้น อีกทั้งยังสามารถนำนโยบายและกฎหมายของสหรัฐอเมริกามาประยุกต์ใช้ได้ อาทิเช่น การลงทะเบียนผู้กระทำความผิดทางเพศออนไลน์ (Internet Registries of Sex Offenders) การจำกัดถิ่นที่อยู่ของผู้กระทำความผิดทางเพศ (Sex Offender Residence Restrictions) หรือแม้กระทั่งการติดตามผู้กระทำความผิดทางเพศผ่านระบบติดตามตัว GPS

2.2 มาตรการในการบังคับใช้กฎหมาย

การบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับอาชญากรรมการละเมิดทางเพศต่อเด็กบนระบบอินเตอร์เน็ตนั้น มีหน่วยงานที่บังคับใช้กฎหมายเป็นหลัก คือ สำนักงานตำรวจแห่งชาติและกรมสอบสวนคดีพิเศษ โดยทั้งสองหน่วยงานมีการจัดตั้งคณะทำงานขึ้นมาโดยเฉพาะ ที่ผ่านมาสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้จัดตั้งคณะทำงานปราบปรามการล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็กทางอินเตอร์เน็ต สำหรับกรมสอบสวนคดีพิเศษได้มอบหมายให้ สำนักกิจการต่างประเทศและคดีอาชญากรรมระหว่างประเทศเป็นผู้รับผิดชอบ ทั้งนี้ทั้งสองหน่วยงานต่างทำงานร่วมกันในหลายคดี แต่ในบางกรณีที่เป็นการประสานงานโดยตรงของหน่วยงานระหว่างประเทศไปยังหน่วยงานไม่ว่าจะเป็นกรมสอบสวนคดีพิเศษหรือสำนักงานตำรวจแห่งชาติเองก็ดี อาจจะมีการแยกกันทำงานตามข้อมูลที่ได้รับของแต่ละหน่วยงาน สำหรับหน่วยงานอื่นที่มามีส่วนเกี่ยวข้องในการบังคับใช้

RPCA-JCSS

กฎหมายนี้ มีอาทิเช่น กองป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งเป็นหน่วยงานในสังกัดของกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กรมกิจการเด็กและเยาวชน ซึ่งเป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ซึ่งล้วนเป็นหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมที่สนับสนุนในเรื่องของการแสวงหาข้อเท็จจริงและการรวบรวมพยานหลักฐานตามอำนาจหน้าที่ของพระราชบัญญัติความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ และการดูแลเด็กและเยาวชนที่ตกเป็นเหยื่อจากการละเมิดทางเพศ

2.3 มาตรการต่อผู้กระทำผิด

ในปัจจุบันการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดในคดีอาชญากรรมทางอินเตอร์เน็ตที่เกี่ยวข้อง กับการละเมิดต่อเด็กนั้น เป็นการดำเนินการตามข้อกฎหมายซึ่งส่งผลต่อตัวผู้กระทำความผิดอยู่เพียงระดับหนึ่ง ถึงแม้ว่าจะมีการปรับปรุงกฎหมายให้มีความทันสมัยและมีบทเพิ่มโทษการกระทำความผิดที่เกิดขึ้นกับเด็ก แล้วก็ตาม แต่ด้วยข้อจำกัดในหลายประการทำให้ในหลายคดีผู้กระทำความผิดไม่ได้ถูกตั้งข้อหาหรือถูกลงโทษให้สมกับความผิดที่ตนได้กระทำ อีกทั้งการเอาความผิดที่มีโทษสถานหนักในข้อหากระทำอนาจารเด็กหรือข่มขืนกระทำชำเรานั้น ยังมีปัญหาในการรวบรวมพยานหลักฐานอีกเช่นกัน เนื่องจากคดีโดยส่วนใหญ่ที่เกิดบนระบบอินเทอร์เน็ตหรือสื่อสังคมออนไลน์ มักจะเป็นการกระทำความผิดที่เกิดขึ้นไปสักระยะหนึ่งแล้ว ทำให้พยานหลักฐานในที่เกิดเหตุที่จะนำมาใช้ยืนยันการกระทำความผิดตามฐานความผิดที่เป็นข้อหาหนัก ยากต่อการเก็บรวบรวม จึงคงเหลือเพียงร่องรอยพยานหลักฐานบนระบบคอมพิวเตอร์เป็นส่วนมาก ทำให้โอกาสที่จะตั้งข้อหาหรือเอาความผิดในโทษสถานหนักมีน้อยลงไปอีก ซึ่งหากมีการปรับปรุงทางข้อกฎหมายจะทำให้การบังคับใช้มาตรการต่อผู้กระทำความผิดสามารถดำเนินการได้ดีมากยิ่งขึ้น รวมทั้งมีกระบวนการในการปรับปรุงพฤติกรรมการดำเนินชีวิตประจำวันให้อยู่ห่างไกลกับการละเมิดต่อเด็กต่อไปในอนาคตได้

2.4 มาตรการต่อเหยื่อ

สำหรับมาตรการต่อเหยื่อสามารถแบ่งได้เป็นสองประเด็นดังนี้ 1) ประเด็นในการป้องกันไม่ให้เด็กตกเป็นเหยื่อ โดยจะต้องเป็นการรณรงค์และให้ความรู้ต่อเด็กในครอบครัวและสถานศึกษาต่าง ๆ เพื่อให้ครูอาจารย์ ผู้ปกครอง รวมทั้งตัวเด็กเอง ตระหนักถึงภัยที่อยู่รอบตัว ซึ่งเด็กอาจสามารถถูกละเมิดได้ตลอดเวลา ดังจะเห็นได้ว่าในปัจจุบันความรู้ในเรื่องของการละเมิดเด็กในประเด็นต่าง ๆ ยังไม่ได้ถูกเผยแพร่หรือรับรู้รับทราบเท่าที่ควร ทั้งในสถานศึกษาเองก็ดีหรือในครอบครัวของเด็กเองก็ดี 2) ประเด็นในเรื่องของการดูแลเมื่อเด็กตกเป็นเหยื่อในการก่ออาชญากรรมทางอินเตอร์เน็ตที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดต่อเด็ก โดยในปัจจุบันหน่วยงานที่เข้าไปมีส่วนร่วมในการดูแลในส่วนของภาครัฐ คือ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ซึ่งหน่วยงานดังกล่าวเองยังต้องมีการพัฒนาองค์ความรู้ในการดูแลเด็กที่ตกเป็นเหยื่อในคดีที่เด็กถูกล่วงละเมิดทางเพศ นอกจากนั้นจะเป็นหน่วยงานภาคเอกชนหรือเอ็นจีโอที่เข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลเด็กที่ตกเป็นเหยื่อซึ่งหน่วยงานเหล่านี้มักได้รับการสนับสนุนจากองค์กรต่างประเทศ และมีองค์ความรู้เฉพาะทางในเรื่องของการดูแลเด็กที่ตกเป็นเหยื่อ ดังนั้นองค์กรภาคเอกชนเหล่านี้จึงมีความเชี่ยวชาญและมีความพร้อมทั้งในด้านองค์ความรู้ บุคลากร และสถานที่ มากกว่าหน่วยงานภาครัฐในปัจจุบัน จึงทำให้เกิดแนวคิดที่ว่าหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนดังกล่าว ควรทำงานร่วมกันโดยเป็นลักษณะของการส่งเสริมกันและกัน ไม่ก่อให้เกิด

RPCA-JCSS

ภาพของการทำงานที่ต่างคนต่างทำ แต่ด้วยระเบียบและข้อบังคับของราชการบางประการ ทำให้การปฏิบัติงานร่วมกันอาจจะเกิดปัญหาติดขัดได้ ซึ่งในประเด็นนี้ควรเป็นประเด็นที่จะต้องนำไปแก้ไขในอนาคตทั้งในเชิงของระดับปฏิบัติการและระดับนโยบาย

2.5 มาตรการต่อสภาพแวดล้อมและสังคม

ด้วยสภาพแวดล้อมและสังคมของประเทศไทยในปัจจุบันการสื่อสารผ่านสังคมออนไลน์ เป็นช่องทางที่ประชาชนใช้งานกันมากที่สุด ทำให้การกระทำความผิดผ่านทางระบบอินเตอร์เน็ตและสื่อสังคมออนไลน์เพิ่มมากขึ้น ฉะนั้นการก่ออาชญากรรมทางอินเตอร์เน็ตที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดต่อเด็กจึงเกี่ยวข้องโดยตรงกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์ จากการรวบรวมข้อมูลและการวิจัย พบว่า สภาพแวดล้อมของสื่อสังคมออนไลน์ที่ตัวเด็กเข้าไปใช้งาน มีผลอย่างยิ่งต่อการตกเป็นเหยื่อในการถูกละเมิดของเด็ก ดังนั้นมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดในเรื่องนี้ จึงต้องมีการควบคุมการใช้สื่อสังคมออนไลน์รวมทั้งสื่อต่าง ๆ ที่ดำเนินการผ่านระบบอินเทอร์เน็ต จึงจะสามารถป้องกันแก้ไขปัญหาอาชญากรรมทางอินเตอร์เน็ตที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดต่อเด็กได้ รวมทั้งการให้ความร่วมมือในการดำเนินการรวบรวมพยานหลักฐานของผู้ให้บริการในระบบอินเตอร์เน็ต ก็มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรม โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ตำรวจในการปราบปรามการกระทำความผิดในอาชญากรรมทางเทคโนโลยี

2.6 มาตรการด้านอื่น ๆ

ในการควบคุมสื่อลามกเด็กบนระบบอินเทอร์เน็ตนั้นจะต้องอาศัยมาตรการทางกฎหมายโดยมาตรการทางกฎหมายจะเน้นการนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษ ในขณะที่มาตรการทางเทคนิคอื่น ๆ จะมุ่งเน้นในการจำกัดการเข้าถึงเนื้อหาที่ผิดกฎหมายและการควบคุมเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมสำหรับเด็กเป็นหลัก ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องนำมาตรการทางเทคนิคมาปรับใช้ควบคู่กับมาตรการทางกฎหมาย เพื่อให้การคุ้มครองเด็กเกิดประสิทธิผลยิ่งขึ้น ดังนั้นมาตรการทางเทคนิคอื่น ๆ จึงเป็นทางเลือกอีกช่องทางหนึ่งที่จะช่วยแก้ปัญหาสื่อลามกเด็กบนระบบอินเทอร์เน็ตได้ ซึ่งมาตรการทางเทคนิคอื่น ๆ มีหลากหลายมาตรการ อาทิเช่น การกลั่นกรองเนื้อหา การปิดกั้น การเฝ้าระวัง เป็นต้น

RPCA-JCSS

ภาพที่ 2 ที่มา สภาพปัญหา สู่ข้อเสนอมาตรการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมทางอินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดต่อเด็กในประเทศไทย
ที่มา: ผู้วิจัย, 2567

อภิปรายผลการวิจัย (Discussion)

จากผลการศึกษาวิจัย สามารถอภิปรายผลการศึกษาวิจัยในประเด็นมาตรการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมทางอินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดต่อเด็กในประเทศไทยที่น่าสนใจ ดังนี้

1. ประเด็นมาตรการทางกฎหมาย

ในประเด็นมาตรการทางกฎหมาย จะต้องมีการเก็บรวบรวมข้อมูลการกระทำความผิดที่มีการพัฒนาไปอย่างต่อเนื่องในอนาคตและนำมาวิเคราะห์ เพื่อพิจารณาปรับปรุงข้อกฎหมายให้ทันสมัยต่ออาชญากรรมที่จะเกิดขึ้นในอนาคตต่อไป นอกจากนี้ยังมีประเด็นในเรื่องของการดูแลเมื่อเด็กตกเป็นเหยื่อในการก่ออาชญากรรมทางอินเตอร์เน็ตที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดต่อเด็ก ซึ่งยังมีปัญหาในระเบียบและข้อบังคับของทางราชการบางประการทำให้การปฏิบัติงานร่วมกัน อาจจะเกิดปัญหาติดขัดได้ จึงเป็นปัญหาอีกประการหนึ่งที่จะต้องมีการปรับปรุงแก้ไขในส่วนของระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ นอกเหนือจากข้อกฎหมาย

2. ประเด็นมาตรการในการบังคับใช้กฎหมาย

การบังคับใช้กฎหมายในระดับพื้นที่ยังมีปัญหาในคดีเกี่ยวกับการละเมิดทางเพศต่อเด็กบนระบบอินเตอร์เน็ต เนื่องจากหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายในระดับพื้นที่ ยังขาดองค์ความรู้และความเชี่ยวชาญในการดำเนินการทางคดี การตั้งข้อหา รวมจนไปถึงการเก็บรวบรวมพยานหลักฐาน การดำเนินการสืบสวน

RPCA-JC

สอบสวนในชั้นตำรวจ จึงทำให้การบังคับใช้กฎหมายในระดับพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศ ยังคงมีปัญหาในหลายประการ

3. ประเด็นมาตรการต่อผู้กระทำผิด

มาตรการที่จะดำเนินการต่อผู้กระทำผิด จะเป็นทั้งการป้องกันไม่ให้มีการละเมิดทางเพศต่อเด็กและการสร้างความกลัวต่อการกระทำความผิดของผู้ต้องหาอีกทางหนึ่งด้วย นอกจากนี้ยังมีวิธีการ อื่น ๆ อาทิเช่น การบำบัด รักษาทางจิต ซึ่งเป็นวิธีการที่มีการนำมาใช้กับผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ เป็นการบำบัดรักษา ที่ทำให้ผู้กระทำความผิดรังเกียจนิสัยเดิมของตน การจัดทำระบบฐานข้อมูลผู้กระทำผิดคดีทางเพศโดยเฉพาะคดีเกี่ยวกับเด็ก โดยจัดทำอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งระบบฐานข้อมูล การออกกฎหมายรองรับ และการทำงานของเจ้าหน้าที่ ซึ่งจะรวมไปถึงการนำระบบไปเป็นเครื่องมือการแจ้งเตือนต่อประชาชนต่อไป

4. ประเด็นมาตรการต่อสภาพแวดล้อมและสังคม

มาตรการหนึ่งที่สามารถนำมาใช้ในการป้องกันไม่ให้เด็กตกเป็นเหยื่อได้นั้น คือการรณรงค์และให้ความรู้ต่อเด็ก ครอบครัว และสถานศึกษาต่าง ๆ เพื่อให้ครูอาจารย์ ผู้ปกครอง รวมทั้งตัวเด็กเองตระหนักถึงภัยที่อยู่รอบตัว ซึ่งเด็กอาจสามารถถูกละเมิดได้ตลอดเวลา ดังจะเห็นได้ว่าในปัจจุบันความรู้ในเรื่องของการละเมิดเด็กในประเด็นต่าง ๆ ยังไม่ได้ถูกเผยแพร่หรือรับรู้รับทราบเท่าที่ควร ทั้งในสถานศึกษาเองก็ดีหรือในครอบครัวของเด็กเองก็ดี

5. มาตรการด้านอื่น ๆ

มาตรการทางเทคนิคเป็นมาตรการหนึ่งที่สามารถนำมาใช้ในการควบคุมและป้องกันไม่ให้มีการเผยแพร่หรือใช้ประโยชน์สื่อลามกเด็ก ซึ่งหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ต้องร่วมมือกันพัฒนาเครื่องมือสำหรับการกลั่นกรองเนื้อหา การปิดกั้น การเฝ้าระวัง สื่อที่มีลักษณะล่วงละเมิดทางเพศและล่อลวงเด็กไปใช้ประโยชน์ โดยอาจจะนำเครื่องมือของต่างประเทศที่ใช้งานอยู่และมีประสิทธิภาพดีมาประยุกต์ใช้

ข้อเสนอแนะ (Recommendations)

1. ข้อเสนอแนะระดับปฏิบัติการ

ควรมีการให้ความรู้และการฝึกอบรมแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ให้มีความรู้ความเข้าใจต่อกระบวนการในการดำเนินคดีอาชญากรรมทางอินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดต่อเด็ก รวมทั้งควรมีการจัดตั้งคณะทำงานหรือชุดปฏิบัติการในระดับพื้นที่ สำหรับคดีอาชญากรรมทางอินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดต่อเด็กโดยตรง เพื่อให้มีการประสานงานในการจัดการคดีที่ดีขึ้น ซึ่งจะเห็นได้จากสภาพปัญหาและข้อมูลจากงานวิจัยที่พบว่า การดำเนินการของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมที่เกี่ยวข้อง ยังไม่เชี่ยวชาญในคดีเกี่ยวกับการละเมิดทางเพศต่อเด็กและไม่ครอบคลุมไปในระดับพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศ ในหลายกรณียังต้องรอการปฏิบัติของคณะทำงานปราบปรามอาชญากรรมทางอินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดต่อเด็กและเยาวชนไทย (TICAC) ซึ่งอาจจะไม่ทันท่วงที

RPCA-JCSS

2. ข้อเสนอแนะระดับนโยบาย

ควรมีการจัดตั้งคณะทำงานระดับชาติ เพื่อดำเนินการกำหนดนโยบาย และการบูรณาการการปฏิบัติงานร่วมกัน เนื่องจากการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมทางอินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดต่อเด็กนี้ มีผลต่อการจัดอันดับรายงานสถานการณ์การค้ามนุษย์ของสหรัฐอเมริกา (Trafficking in Persons Report: TIP Report) ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อนโยบายด้านเศรษฐกิจและสังคมระหว่างประเทศ จึงมีความสำคัญเป็นอย่างมากในระดับนานาชาติ นอกจากนี้ยังเป็นประโยชน์ในการประสานงานข้อมูลทางคดี และการดำเนินคดีในทุกระดับชั้นจนไปถึงการดูแลเหยื่ออย่างมีระบบ ครอบคลุมทั้งประเทศ

เอกสารอ้างอิง (References)

แคทราย จันทรากา. (2558). *มาตรการทางกฎหมายของอาเซียนในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง.

จินตนันท์ ชญาตร์ ศุภมิตร. (2561). *ปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็กและการค้ามนุษย์ที่เกิดจากสื่อลามกอนาจารเด็ก อันส่งผลต่อการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม*. วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.

นรินทร์ เพชรทอง และเสกสัณ เครือคำ. (2561). สถานการณ์และรูปแบบของการท่องเที่ยวเพื่อมีเพศสัมพันธ์กับเด็กในกัมพูชา ไทย และลาวและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา. *วารสารพัฒนบริหารศาสตร์*, *58*(4), 129-146.

ปฐมา นิรมร. (2558). *การแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์: กรณีศึกษาเปรียบเทียบไทยและสหรัฐอเมริกา* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 2499, เล่ม 73 ตอนที่ 95 (2499).

พรชัย ขันตรี, กฤษณพงค์ พูตระกูล และจอมเดช ตรีเมฆ. (2558). *ทฤษฎีอาชญาวิทยา: หลักการงานวิจัยและนโยบายประยุกต์*. สำนักพิมพ์รังสิต.

มาตาลักษณ์ เสรเมธากุล. (2562). *หลักการคุ้มครองสิทธิเด็กภายใต้แนวคิดเกี่ยวกับประโยชน์สูงสุดของเด็ก*. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ศูนย์ข้อมูลและข่าวสืบสวนเพื่อสิทธิพลเมือง. (2559). *Timeline หลังไทยถูกจัดอันดับ Tier 3 (ปี 2557-2559)*. https://www.tcijthai.com/news/2016/18/watch/6417.

สมชาย จำปาทอง. (2558). ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำเกี่ยวกับทรัพย์ของผู้ต้องขังในเรือนจำพิเศษธนบุรี: ศึกษาในแนวทางทฤษฎีความผูกพันทางสังคม ทฤษฎีการควบคุมตนเองและทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่าง. *วารสารวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์*, *26*(2), 8.

สำนักงานยุทธศาสตร์ตำรวจ, กองแผนงานอาชญากรรม. (2554). *คำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ 513/2554 เรื่อง โครงการตำรวจชุมชน ลง 23 สิงหาคม 2554*. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ.

สำนักงานยุทธศาสตร์ตำรวจ, กองแผนงานอาชญากรรม. (2555). *แผนปฏิบัติการชุมชนสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของประชาชนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. 2555*. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ.

RPCA-JCSS

สุพิศาล ภักดีนฤนาท. (2556). *4 Dimensions การบริหารงานสืบสวน*. บริษัท กรีนแอปเปิ้ล กราฟฟิคปริ้นติ้ง จำกัด.

สุภัทรา ปกาสิทธิ์ วโรตม์สิกขดิตถ์. (2559). *โครงการศึกษามาตรการที่มีประสิทธิภาพในการจัดระเบียบสังคม: ศึกษากรณีปัญหาเด็กแว้น*. สำนักงานกิจการยุติธรรม.

องค์การสหประชาชาติ. (2533). *อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก*. http://humanrights.mfa.go.th/upload/pdf/crct.pdf.

อริยพร โพธิใส. (2561). ความผิดเกี่ยวกับการอนาจารเด็กตามประมวลกฎหมายอาญา. *จุลนิติ*, 155-163.

เอ็คแพท อินเตอร์เนชั่นแนล. (2560). *ความเข้าใจร่วมกันว่าด้วยการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กออนไลน์*. เอ็คแพท อินเตอร์เนชั่นแนล.

Bayley, D. H. (2002). Law enforcement and the rule of law: Is there a trade off. *Criminology and Public Policy*, *2*(1), 133-154.

Changwon, P., & Monica, D. B. (2011). *Good policing: Instruments, models and practices*. Asia-Europe Foundation.

Clark, R., & Hough, M. (1984). *Crime and police effectiveness*. Home Office Research Unit.

Domjan, M. (1996). *The principles of learning and behavior*. Thomson/Wadsworth.

KAFAAK [@KAFAAK]. (2560). *การแถลงข่าวความร่วมมือในการต่อต้านการละเมิดทางเพศเด็กออนไลน์ระหว่าง Thai Hotline, Google และ TICAC*. http://www.kafaak.com/2017/02/06/pr-partnership -between-thai-hotline-google-and-ticac/.

Kelling, G., Pate, A., Dieckman, D., & Brown, C. (1974). *The Kansas City preventive patrol experiment: Technical report*. Police Foundation.

Lovell, R. B. (1980). *Adult learning*. John Wiley & Sons.

Marsh, L., Melville, G., Morgan, K., Norris, G., & Cochrane, J. (2011). *Crime and criminal justice*. Routledge.

Organization for Security and Co-operation in Europe. (2008). *Implementation of police related programmes: Lessons learned in South-Eastern Europe* (SPMU Publication Series Vol. 7). OSCE.

Pate, T., Ferrar, A., Browers, R. A., & Loreace, J. (1976). *Police response time: Its determinants and directs*. Police Foundation.

US Department of Justice. (2000). *Excellence in problem-oriented policing: The 2000 Herman Goldstein Award winners*. National Institute of Justice. http://www.ncjrs.org/pdffiles1/nij/185279.pdf.

Wolfzorn, M., Heckert, A., & Heckert, D. M. (2006). Positive deviance and social bond theory. *Free Inquiry in Creative Sociology*, *34*(2), 107-121.

RPCA-JCSS

World Health Organization. (2020). *Global status report on preventing violence against children 2020*. https://www.who.int/teams/social-determinants-of-health/violence-prevention/global-status-report-on-violence-against-children-2020.

Zimring, F., & Hawkins, G. (1973). *Deterrence*. University of Chicago Press.

RPCA-JCSC